

Genindfør værne- pligten

Kommentar

Morten Springborg

Danmark har siden Murens fald i 1989 reduceret værnepligten. Hvorfor opretholde en stor hær, nu når fjenden var blevet vores ven?

I 1969 var der 24.400 værnepligtige, der hver aftjente et år. I dag er dette reduceret til 4.200 personer (Wikipedia), typisk frivillige, der aftjener fire måneder. Dette er et fald på 96 pct. målt i værnepligts-måneder, tæt på en fuldkommen afvikling.

Som altid viser loven om utilsigtede konsekvenser sig. Fredsdividenden blev høstet efter Murens fald, men i dag står vi uden en vital sammenhængsskabende samfundsinstitution, og - hvis man skal tro på tonegivende kommentatorer - uden et kampdygtigt militær samtidig med, at fjendebilledet igen synes at ændre sig.

Mit ærinde med denne kommentar er ikke at agitere for genindførelsen af værnepligten ud fra en militær synsvinkel - det har jeg på ingen måde forstand på. Og man kan med rette nok sige til mig, »skomager blev ved din læst«, da jeg aldrig har været i militæret. Men jeg er samfundsobservatør og interesseret i at sikre, at vi giver alle en rimelig mulighed for at udvikle deres fulde potentiale, og jeg mener, at vi med de facto-afskaffelsen af værnepligten fundamentalt har piller ved en af de bærende samfundsinstitutioner, der gennem tiderne har sikret, at

alle i samfundet har haft en mulig vej mod social inklusion og værdig beskæftigelse.

Vi har som samfund været dårlige til at integrere flygtninge og immigranter, der i væsentligt omfang i dag lever i parallelsamfund i ghettoer. Høj arbejdsløshed har givet ringe håb for fremtiden, manglende respekt for loven og offentlighedspersoner, og i visse tilfælde et voksende had over for det samfund, som de burde være en del af.

Men også etniske danskere uden uddannelse har siden den første oliekrise i stigende omfang oplevet marginaliseringen, fordi vi som samfund i mindre og mindre omfang kan finde plads til mennesker, der ikke tilegner sig kompetencer til et mere og mere kompliceret arbejdsmarked. Dette vil accelerere i årene fremover i takt med, at automatisering og kunstig intelligens gnaver sig ind på flere jobfunktioner.

Unge med stærkere uddannelse vil nok generelt billige afskaffelsen af værnepligten, men det er min holdning, at det har været et svigt fra samfundets side at fjerne den sidste chance for unge, der ikke har haft de samme muligheder, nemlig at finde beskæftigelse og uddannelse i militæret.

Mange fordele ved værnepligt

Militærtjeneste har gennem tiderne været en essentiel del af landets samfundsstruktur. Afskaffelsen af denne fjernede en vital

Berlingske 17/1 - 2017

uddannelsesinstitution for en del af den danske ungdom, der ikke har haft et reelt alternativ. Genindførelsen vil i mine øjne betyde følgende:

- Mindre overførselsindkomst og mere beskæftigelse. Efter værnepligt vil en del fortsætte i militæret. Andre forlader militæret med kompetencer, der kan anvendes på det almindelige arbejdsmarked. Disse personer vil blive rollemodeller for andre, der ser, at der er et alternativ.

- Mindre (bandede) kriminalitet. Værnepligt fjerner frustrerede unge fra gaden, og giver dem en meningsfuld hverdag, hvor de lærer disciplin og selvagtelse.

- Bedre integration. Militærtjeneste lærer folk at være danske - uanset om baggrunden er dansk eller ikke.

- Bedre regional udvikling. Kaserne er centre for beskæftigelse og intelligentsia. I en tid hvor der er fokus på udflytning af statsinstitutioner for at skabe økonomisk udvikling i »udkants-Danmark«, er det indlysende, at lukningen af vores kaserner netop har bidraget til denne udvikling, man nu forsøger at modgå.

- Øge ligestilling blandt alle grupper. En moderne værnepligt skal være for alle unge uanset køn og religion. Værnepligt kan dermed bidrage til langt bedre integration af kvinder med anden etnisk baggrund, samt ad åre øge accepten af danske ligestillings-

principper blandt alle etniske grupper.

Genindførelsen af værnepligt vil derfor have mange afledte positive effekter. Men desuden spiller det ind, at Danmarks nuværende lave niveau for forsvarsudgifter er uholdbart.

Der er en voksende bekymring for vores sikkerhedssituation i en verden, hvor USA trækker sig tilbage, mens Rusland agerer mere aktivt. Desuden har Donald Trump tilkendegivet, at NATO-landene skal leve op til to pct.-forpligtelsen, og at USA ikke ensidigt vil fortsætte med at bære de økonomiske byrder ved NATOs sikkerheds-garantier.

Så hvis realiteterne for de kommende år er, at vi skal bruge flere penge på forsvar, kan vi slå to fluer med et smæk, og anvende en del af det forøgede forsvarsbudget på aktiviteter, der har det, økonomer kalder positive externaliteter for samfundet. I stedet for at anvende de øgede midler på dyrt indkøbt amerikansk isenkram, hvorfor ikke anvende en del af budgettet på aktiviteter, der er gode for det danske samfund, og genskabe en vital samfundsinstitution, som vi siden genforenings-rusen i 1990'erne ikke troede, at vi behøvede?

Morten Springborg er cand.polit. og temaspecialist.

“

Hvis realiteterne for de kommende år er, at vi skal bruge flere penge på forsvar, kan vi slå to fluer med et smæk.